

Kunnanhallitus	§ 160	20.09.2021
Kunnanhallitus	§ 175	01.11.2021
Kunnanvaltuusto	§ 88	11.11.2021

VASTINEEN ANTAMINEN TARKASTUSLAUTAKUNNALLE VUODEN 2020 ARVIOINTIKERTOMUKSEN SISÄLTÄMISTÄ HAVAINNOISTA

KHALL 20.09.2021 § 160

Valmistelija kunnanjohtaja Arto Alpia puh. 0400 569 401

Kunnanvaltuusto käsitteli tarkastuslautakunnan arviointikertomusta vuodelta 2020 kokouksessaan 21.6.2021.

Hallintosäännön 68 §:n mukaisesti kunnanhallituksen tulee antaa kunnanvaltuustolle vastineensa arviointikertomuksen sisältämistä havainnoista syyskuun loppuun mennessä.

Vuoden 2020 arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta on esittänyt seuraavat havainnot:

Sivistystoimen vastuualue

Sivistystoimi on tehnyt kyselyn palveluistaan asteikolla 1 – 5. Kyselyn tulokset sijoittuvat reilusta kahdesta kolmeen. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kysely on tehty. Tuloksien perusteella hallintokunnan pitäisi kuitenkin miettiä, miten parantaa toimintaa ja tehdä uusi seurantakysely samoista aiheista 1,5 – 2 vuoden kuluttua.

Teknisen lautakunnan vastuualue

- Tekninen lautakunta ei käsitellyt vuoden 2019 arviointikertomuksessa mainittuja lautakunnan alaisuuteen kuuluvia havaintoja, eikä antanut vastinetta niihin. Vastine on ainoastaan merkitty tiedoksi. Vastine on siten pelkästään teknisen johtajan jättämä, vaikka arviot koskivat myös koko lautakunnan toimintaa.
- Lautakunnan tulee vastata arviointikertomuksessa olleisiin havaintoihin, viranhaltijan laatima vastaus ei ole riittävä. Tarkastuslautakunta kehottaa teknistä lautakuntaa antamaan vastineensa arviointikertomuksessa teknistä lautakuntaa koskeviin havaintoihin, tämä huomautus koskee 2019 saatuja vastauksia.
- Esteellisyyksien syiden merkitseminen puutteellista, esteellisyyksien syyt puuttuvat osasta pöytäkirjoja.
- Tekninen lautakunta on käsitellyt 21.4.2020 § 35 Veteraanien, puolisojen, leskien ja pikku lottien kotiin kuljetettavia ateriaita. Asia on tuolloin jätetty pöydälle. Asiaa ei ole käsitelty uudelleen vuoden 2020 aikana. Hyvän hallintotavan mukaan pöydälle jätetty asia on käsiteltävä uudelleen viipymättä.
- Kunnan taseessa 2020 vaihto-omaisuudessa on 32.855,26 € (edellisvuonna sama vaihto-omaisuuden arvo). Varastoinvetaariluettelon mukaan varaston arvo on 89.657,94 €. Teknisen toimen ja kirjanpidon tulee huolehtia tietojen oikeellisuudesta.

Ympäristölautakunnan vastuualue

- Lautakunta on toiminut esimerkillisesti.

Kaikki lautakunnat

- Vaihtuvuus kunnan teknisissä palveluissa (toimistossa) on ollut suurta ja hakemuksia avoinna oleviin virkoihin on tullut vain vähän. Mitä voisimme tehdä, että Kaustisen kunta olisi vetovoimainen ja pitovoimainen työnantaja?
- Henkilökunnan suuri vaihtuvuus muodostaa henkilöriskin.
- osasta pöytäkirjoista puuttuu nettiin julkaisupäivä
- jos henkilö on tullut kokoukseen kesken asian käsittelyn pöytäkirjasta ao. asian kohdalta puuttuu saapumisaika.
- Esteellisyyksien syiden merkitsemiseen tulee kiinnittää huomiota edelleen (hallintolaki 28 § mukaisesti)

Kunnanhallituksen vastuualue

- Kunnan tilinpäätös (2019) ei valmistunut ajoissa, kunnanhallitus hyväksyi ja allekirjoitti sen vasta kokouksessaan 20.4.2020.
- Kunnanhallituksen tulee huolehtia tilinpäätöksen valmistumisesta maaliskuun loppuun mennessä.
- Kunnan tilinpäätösasiakirjaa tulee lyhentää siten, että siihen otetaan vain valtuustotasolla määritellyt tavoitteet ja niiden toteutuminen. Hallintokunnat voivat omille lautakunnilleen antamissaan toimintakertomuksissaan, kertoa enemmän, mutta niitä ei oteta tilinpäätösasiakirjaan.

Esitys kj.

Kunnanhallitusta ja yhteisesti kaikkia lautakuntia koskevista huomioista kunnanhallitus toteaa seuraavaa ja jatkaa asian käsittelyä lautakuntien vastineiden saavuttua.

Kunnanhallitus käsitteli 30.3.2020 vuoden 2019 tilinpäätöstä, joka oli konsernitietoja lukuunottamatta valmis. Kunnanhallitus päätti yksimielisesti jatkaa asian käsittelyä konsernitietojen valmistuttua. Annetusta määräajasta myöhästyminen on ollut poikkeuksellista ja esimerkkinä tilanteesta, jossa käsittelyaikoja koskevaan tavoitteeseen ei vuoden 2020 työskentelyssä ole voitu vastata.

Tilinpäätösasiakirjan tarkoituksenmukaisesta laajuudesta on keskusteltu johtoryhmässä. Tilivelvollisille viranhaltijoilla tilinpäätösasiakirja on tärkeä väline raportoida työnsä tuloksista ja tavoitteista päättäjille. Raportoida voidaan edelleen kattavasti niin, että tilinpäätösasiakirjassa esitetään tiivistysti pääkohdat ja toiminta- ja tulostietoja muutoin esitellään tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Kuntastrategiana on, että Kaustisen kunta on houkutteleva työnantaja ja meillä on hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö. Avoimista tehtävistä ilmoitetaan erilaisissa työnhakupalveluissa ja hakijamäärän ollessa vähäinen hakuaikaa on jatkettu. Ammattitaidon kehittymistä tuetaan perehdyttämällä ja apuna työn etenemisen pulmakohdissa. Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan tyky-toiminnalla ja työterveyspalveluilla sekä laadukkaalla päivittäisjohtamisella. Uutena rekrytointikanavana on aloitettu Kuntarekryn

käyttö. Anonymista rekrytoinnista on tehty valtuustoaloite, jonka pohjalta myös tähän luodaan toimintamalli.

Asiakirja- ja valmistelutehtävissä työskenteleville on järjestetty sisäistä asiakirja- ja hallintomenettelykoulutusta yleisesti (esimerkiksi Hallintoasian elinkaari 16.4.2021) ja toimialoittain tai työyksiköittäin. Sisäistä koulutusta järjestetään jatkossakin tarpeen mukaan. Kunnan kotisivut uudistettiin saatavuusdirektiivin mukaisesti. Uudistetun hallintosäännön 5 § mukaan toimialat vastaavat itsenäisesti toimialansa viestinnästä.

Päätös

Hyväksyttiin.

KHALL 01.11.2021 § 175

Sivistyslautakunta ja tekninen lautakunta ovat käsitelleet syyskuun loppuun mennessä vastineensa, jotka ovat liitetty tämän asiakohdan selosteosaan. Arviointikertomuksessa ei osoitettu erityistä selvitettävää ympäristölautakunnalle, eikä se näin ole antanut kertomukseen vastinettakaan.

SIVLTK 29.09.2021 § 55

Valmistelija sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula, puh. 050 443 6877, mailis.tastula@kaustinen.fi

Kunnanhallitus antaa lausuntonsa kunnanvaltuustolle koskien tarkastuslautakunnan arviointikertomusta vuodelta 2020 (Tarkastusltk § 27, 27.5.2021) syyskuun loppuun mennessä. Sivistyslautakunta lähettää tämän johdosta kunnanhallitukselle arviointikertomuksesta vastineen.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan vuodelta 2020 todennut seuraavaa:

Edellisen vuoden huomiona tarkastuslautakunta on havainnut, että esteellisyysmerkinnöissä on vielä osittain parannettavaa ja että edelleen on palkattu henkilökuntaa, vaikka omalla hallinnonalalla on ollut lomautettuja.

Vuoden 2020 osalta huomioinut, että sivistystoimi on tehnyt kyselyn palveluistaan asteikolla 1–5, mutta kyselyn tulokset sijoittuvat reilusta kahdesta kolmeen. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kysely on tehty. Tuloksien perusteella hallintokunnan pitäisi kuitenkin miettiä, miten parantaa toimintaa ja tehdä uusi seurantakysely samoista aiheista 1,5 – 2 vuoden kuluttua.

Muissa havainnoissa tarkastuslautakunta on kantanut huolta esim. lyhytaikaisten sijaisten palkkaamisesta.

Esitys

Lautakunta toteaa kiinnittävänsä erityistä huomiota esteellisuuden toteamiseen ja merkinnät niistä tehdään Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti jääviyden muoto nimeämällä. Siellä on annettu nimikkeet lain kohdan esteellisyyksien muodoille: ”Muihin kunnan luottamushenkilöihin kuin valtuutettuihin valtuustossa samoin kuin kunnan palveluksessa oleviin henkilöihin ja kunnan tilintarkastajaan sovelletaan hallintolain 28.1 §:n esteellisyysperusteita: osallisuusjääviä, edustusjääviä, intressijääviä, palvelussuhde- ja toi-

meksiantosuhdejääviä, yhteisöjääviä ja yleislausekejääviä.”

Lautakunta toteaa henkilökunnan palkkaamisesta samanaikaisesti kuin omalla hallinnonalalla on ollut lomautettuja seuraavaa:

Tavallisina toimintavuosina lähinnä koulunkäyntiohjaajia lomautetaan koulun toimintapäivien ulkopuolella, mikäli heitä ei voida sijoittaa esim. varhaiskasvatuksen tai vapaa-aikatoimen tehtäviin. Hyvän suunnittelun avulla on pystytty kesäaikana ohjaamaan varhaiskasvatuksen ja vapaa-aikatoimen tehtäviin kykeneviä koulunkäyntiohjaajia kyseisiin tehtäviin siltä osin, kuin se on ollut mahdollista.

Kuitenkaan tämä ei ratkaise kaikkia esim. varhaiskasvatuksen sijaisuustarpeita. Syitä tällaisiin tilanteisiin on mm. työehtosopimuksen määräysten mukainen riittävän pitkä yhtäjaksoinen lomakausi, jo kertaalleen tehty muutos lomautusten ajankohtaan tai sijaisuuden työtehtävän erityistarpeet, jotka eivät mahdollisesti sovellu lomautetulle henkilölle asiantuntemuksen ohuuden tai fyysisten edellytysten takia. Lisäksi kesäaikana osa äkillisistä sijaisuuksista joudutaan ratkaisemaan nopeasti eikä riittävää ohjausta tehtävään ole järjestettävissä. Silloin jo tehtävää aiemmin talvikautena määrällisena tehneen henkilön asiantuntemus on olennaista tehtävässä onnistumiseksi. Vahva pyrkimys on, että ulkopuolisia sijaisia tarvittaisiin mahdollisimman vähän.

KT:n lakimiehen mukaan työnantajan tulee arvioida, onko työ sellaista, joka on koulutuksensa, yleinen ammattitaitonsa ja kokemuksensa huomioiden on lomautetulle soveltuvaa. Työnantajalla ei siten ole velvollisuutta räätälöidä tehtävää, vaan siihen on solahdettava juuri em. avujen avulla melko joutuisasti. Tätä työnantajan arviota on toteutettu edellä olevassa asiassa hyvin tarkasti.

Vuosi 2020 oli hyvin erilainen, koska kunnassa lomautettiin kaikki toistaiseksi voimassa olevassa työ- ja virkasuhteessa olevat. Varhaiskasvatuksen lomautukset olivat suorittavan henkilöstön osalta toukokuun puolivälin ja kesäkuun puolivälin aikana ja toteutettiin niin, ettei ulkopuolisia sijaisia hankittu. Tämä oli juuri ja juuri mahdollista varhaiskasvatuksen hoidontarpeen ollessa koronan takia olennaisesti myös tavallista vähäisempää.

Vuoden 2020 huomion osalta toteutetusta palvelukyselystä lautakunta toteaa seuraavaa:

Sivistystoimi on tietoinen hallinnonalan kehittämistarpeista ja tekee kaikkensa toiminnan kehittämiseksi. Sitä haastaa kuitenkin kunnan taloudellisen tilanteen tuottama tarve vahvaan kustannustehokkuuteen, vaikka samanaikaisesti toimialalla on näkyvissä monia lisäresursseja vaativia kehittämiskohteita. Kuntamaiseman tuottama tieto osoittaa, että sivistystoimen palvelut tuotetaan erittäin tehokkaasti. Arviointikysely osoittaa kuitenkin niitä puutteita, joita voidaan toteuttaa vain niihin lisäresursseja osoittamalla. Arviointikysely aiotaan toteuttaa säännöllisesti.

Sivistyksen toimialalla ollaan erittäin huolissaan henkilöstön ja esihenkilöiden jaksamisesta. Työn vaativuus ja kuormittavuus hyvin monessa työssä lisääntyy jatkuvasti yhteiskunnan muutoksen myötä.

Muissa havainnoissa olleen huolen lyhytaikaisten sijaisten palkkaamisen osalta sivistystoimi toistaa, että varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa olevat henkilöstön lakisääteiset mitoitukset ja vastuuhenkilön nimeämiset saavat aikaan sen, että lain noudattamisen takia myös lyhytaikaisia sijaisia palkataan silloin kun tämä on tarpeen. Lakia toteutetaan toki koko ajan kokonaistaloudellisuus huomioiden.

Päätös

Hyväksyttiin.

TEKLTk 28.09.2021 § 107

Valmistelija tekninen johtaja Ilkka Närhi, puh 040 769 8668.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2020 on teknisen lautakunnan osalta mainittu seuraavat huomiot:

Tekninen lautakunta ei käsitellyt vuoden 2019 arviointikertomuksessa mainittuja lautakunnan alaisuuteen kuuluvia havaintoja, eikä antanut vastinetta niihin. Vastine on ainoastaan merkitty tiedoksi. Vastine on siten pelkästään teknisen johtajan jättämä, vaikka arviot koskivat myös koko lautakunnan toimintaa.

Lautakunnan tulee vastata arviointikertomuksessa olleisiin havaintoihin, vi-ranhaltijan laatima vastaus ei ole riittävä. Tarkastuslautakunta kehottaa teknistä lautakuntaa antamaan vastineensa arviointikertomuksessa teknistä lautakuntaa koskeviin havaintoihin, tämä huomautus koskee 2019 saatuja vastauksia.

Vastine:

Asiassa on toimittu erheellisesti. Aikataulusyyt johtivat puutteelliseen käytäntöön. Tiedoksi saatettavassa kohdassa teknisen johtajan kokoama vastine käytiin läpi, eikä lautakunnalla ollut asiaan huomautettavaa. Teknistä lautakuntaa pyydetään vahvistamaan teknisen johtajan vuoden 2019 vastine.

Esteellisyyksien syiden merkitseminen puutteellista, esteellisyyksien syyt puuttuvat osasta pöytäkirjoja.

Vastine:

Esteellisyyksien syiden kirjaamiseen kiinnitetään jatkossa enemmän huomioita.

Tekninen lautakunta on käsitellyt 21.4.2020 § 35 Veteraanien, puolisoitten, leskien ja pikkulottien kotiin kuljetettavia aterioita. Asia on tuolloin jätetty pöydälle. Asiaa ei ole käsitelty uudelleen vuoden 2020 aikana. Hyvän hallintotavan mukaan pöydälle jätetty asia on käsiteltävä uudelleen viipymättä.

Vastine:

Asian käsittely on erheellisesti jätetty kesken. Asian myöhempi selvittämi-

nen osoitti, että asia kuuluu sosiaalitoimintana kunnanhallituksen toimivaltaan, eikä asiaa epähuomiossa otettu uudelleen käsittelyyn ja siirretty kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Kunnan taseessa 2020 vaihto-omaisuudessa on 32.855,26 € (edellisvuonna sama vaihto-omaisuuden arvo). Varastoinvetaariluettelon mukaan varaston arvo on 89.657,94 €. Teknisen toimen ja kirjanpidon tulee huolehtia tietojen oikeellisuudesta.

Vastine:

Varastonarvo oli erheellisesti inventoitu nykypäivän arvon mukaan. Varastoarvo arvioitiin uudelleen sen mukaan, mitä hankintahinta on arvioitu olevan hankinta-ajankohtana. Varastossa on materiaalia, joka on useita vuosia vanhaa mutta täysin uutta vastaavassa käyttökelpoisessa kunnossa. Henkilökuntaa on ohjeistettu varastokirjanpidon ylläpidosta ja raportoinnista.

Esitys tekninen johtaja Tekninen lautakunta hyväksyy vastine-esitykset, hyväksyy vuoden 2019 vastineen ja esittää asiat edelleen kunnanhallitukselle jatkokäsittelyä varten.

Päätös Hyväksyttiin.

Esitys kj. Kunnanhallitus toimittaa valtuustolle sivistyslautakunnan ja teknisen lautakunnan vastineet ja esittää aiemmin lausumansa lisäksi ja lautakuntavastineiden johdosta seuraavaa:

Esteellisyyden merkitseminen pöytäkirjaan

Esteellisyyden havaitseminen ja siitä ilmoittaminen on ensisijaisesti esteellisen henkilön vastuulla. Estellinen henkilö ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä asiaa käsiteltäessä. Esteellisenä poistumisesta tulee tehdä pöytäkirjamerkintä, josta ilmenee esteellisyyden olemassaolo ja sen peruste.

Kunnanhallitus suosittelee, että esteellisyys merkitään pöytäkirjaan yhteisesti seuraavalla lauseella:

"Pöytäkirjaan merkittiin, että xx ilmoitti esteellisyytensä asian käsittelyyn hallintolain 28 §:n kohta x perusteella ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi."

Pöytäkirjamerkinnoista järjestetään henkilöstölle sisäistä koulutusta esimerkiksi asianhallintajärjestelmän versiopäivityksen yhteydessä talvella 2021-2022.

Lyhytaikaiset sijaisuudet ja lomauttaminen

Työantaja voi lomauttaa työntekijän lainsäädännön ja työ- ja virkaehtosopimuksessa mainituissa tilanteissa, määrättyä menettelyä noudattaen. Ennen lomautusta työnantajan on selvitettävä, voidaanko lomautusuhan alla

olevalle työntekijälle tarjota muuta hänelle soveltuvaa työtä. Toimintaohjelmassa on, että lyhytaikaisten sijaisten tarpeen arvioi johtoryhmä rekrytointia esittävän toimialajohtajan asiassa tekemän valmistelun pohjalta. Sijaistarve myös lyhytaikaisiin sijaistuksiin syntyy yleensä varhaiskasvatuksessa, opetustyössä ja ravitsemispalveluissa.

Asian siirtäminen

Jatkossa hallintoasiaa sisäisesti siirtävä lähettää asian asianhallintajärjestelmässä oikealle viranomaiselle ja ilmoittaa asiasta sähköpostiviestillä vastaanottavalle viranomaiselle tai toimielimen kohdalla toimielimen esittelijälle.

Päätös

Hyväksyttiin.

KVALT 11.11.2021 § 88

Hyväksyttiin.